

Vereniging's nieuws

Van de voorzitter....

Vandaag weer wat slabonen mee uit eigen tuin, waarvan we mogen genieten...deze tijd is het nog volop oogsten en langzaam weer wat opruimen en winterklaar maken van je eigen tuin.

We kunnen terugzien op een zeer gevarieerd jaar met zo hier en daar toppers qua opbrengst en soms ook wat tegenvallers. Zoals elk seizoen, weer zijn verrassingen geeft, qua weer en temperatuur.

Moeder natuur geeft zijn vruchten op zijn tijd....!

Aan het eind van het jaar ook wat opzeggingen zoals altijd, als het qua leeftijd, of ziekte van partner niet meer lukt om de tuin te onderhouden. Vaak na jarenlang tuinieren nemen we dan afscheid van elkaar. De mix van oud en jong is ons zeer dierbaar, want ook de kennisoverdracht en ervaring zijn verrijkend voor ons allemaal. We gaan elkaar zeker missen..

Onze opdracht om jonge mensen enthousiast te maken om een moestuin te huren, er zal een wereld voor ze open gaan..!

Ik was 24 jaar toen "ons heit" kwam te overlijden, was altijd met hem op de tuin. En heb veel van hem geleerd maar was nog lang niet uitgeleerd toen hij kwam te overlijden.

Ben opgegroeid op de zware Friese klei en dat is me toch echt een groot verschil met het zandgrond op onze tuinen, kijk alleen al naar de vele soorten bonen. Toen we hier kwamen (1995) heb ik veel mogen leren, van de oudere leden.

Genietend in mijn vakantie dit jaar langs verschillende knooppunten op mijn fiets, kwamen we in de buurt van Veenhuizen, waar de tuinen van Weldadigheid een echte aanrader zijn.

Een machtig initiatief waar ook de "vergeten groenten" verbouwd worden, tegenwoordig helemaal hip in de receptenbladen en te verkrijgen in de bio speciaalzaken. Voor ons is dit een uitdaging om die groenten te verbouwen en op tafel te zetten waarop een ander jaloers zal zijn, want lekker zijn ze zeker en helemaal als je ze vers van je eigen volkstuin meeneemt. Nog een heerlijke nazomer gewenst, met misschien pompoenen en straks nog de andijvie en spruitjes ,prei, boerenkool ,palmkool, aardperen, pastinaak ..te veel om op te noemen.

Op naar het volgend seizoen!

Adriaan Smit

Oproep nieuwe penningmeester

Beste medetuinders. Dit is helaas mijn laatste jaar als lid en daarmee ook als penningmeester voor de vereniging. Wij hebben een huis met ruime kavel kunnen kopen aan

het Zeelandstreekje in Drouwenermond en zijn afgelopen voorjaar daarheen verhuisd. Ik heb nu een tuin aan huis, een lang gekoesterde wens! Binnen het bestuur is er nu niemand die tijd heeft de functie van penningmeester over te nemen. Daarom langs deze weg het verzoek om u eens af te vragen of deze functie iets voor u is? Het lijkt misschien ene grote opgave, maar het valt heel erg mee omdat het geen grote vereniging is. Als u een beetje handig bent met excel en word, kost het niet veel tijd. De drukste tijd ligt in het najaar tot het voorjaar als de rekeningen worden gemaakt en de boekhouding over het jaar moet worden gesloten. Dat zijn dan ook de maanden dat het op de tuin rustig is!

Mocht het u wat lijken neem dan ook contact op met mij: we zorgen voor een warme overdracht.

Groet Mark Leeuwerke (06-24715746, m_leeuwerke@hotmail.com)

Leer- en Doemarkt

Zaterdag 3 september waren we weer aanwezig op de jaarlijkse vrijwilligersmarkt in het centrum van Stadskanaal. Er zijn mooie producten aangeleverd door de leden: bieten, bonen, kalebassen, zoetzuur, jam, kruiden en dit keer ook de "vergeten groenten" rammenas en pastinaak. Janet en Corrie hebben prachtige bloemstukjes gemaakt voor de verkoop en de aankleding van de kraam. We hadden een mooie dag en hebben veel mensen naar de kraam weten te trekken, hopelijk levert dat nieuwe leden op! De verkoop was prima bijna €110,- zat er aan het einde van dag in kas. Dank aan alle vrijwilligers die de kraam hebben bediend en natuurlijk aan de leden die hun producten hebben ingebracht!

Prieel. Hij staat er!!!

Rondom moeten er nog bomen geplant worden en een pad worden aangelegd.

Nu nog een naam. Weet u een mooie naam, laat het weten aan het bestuur.

Klusjesman.

In de vorige editie meldden we dat Anton Kamphuis om persoonlijke redenen was gestopt met klussen voor de vereniging, hij heeft dit jaren gedaan en het blijkt dat we eigenlijk niet zonder zo'n iemand kunnen. Vandaar dat het bestuur u heeft gevraagd of u zich hiervoor beschikbaar wilde stellen. We hebben zelf ook even rondgekeken en hebben hem gevonden. In de persoon van Willem Norder, hij is bereid gevonden tot het doen van klussen. Dat neemt natuurlijk niet weg dat een ieder ook zelf het initiatief kan nemen tot het doen van iets voor de vereniging.

----- Anijs (umbelliferae)

Een gracieuze eenjarige plant wordt al eeuwenlang gekweekt. Werd reeds ± 1500 voor Chr. Gekweekt door de oude Egyptenaren, later door de Grieken en Romeinen. De velden van Toscane werden door de Romeinen vol anijs geplant. Ze maakten er speciale kruikkoek van. In Engeland vanaf de 14^e eeuw als geneesmiddel tegen vallende ziekte ook tegen braken en oprispingen.

Teelt: zonnig en beschut bij droog weer vochtig houden, zaaien in het voorjaar later uitdunnen op 25 cm.

Oogsten: zaden in de herfst als ze rijp en grijsachtig bruin zijn en de zaden drogen.

Toepassingen: *Zaden:* in broden, cake, appeltaarten, roomkaas, kruidenboter enz. *Stengel:* gekookt met rabarber of kruisbessen, soepen *Wortel:* soepen en stoofpotten *Blad:* toevoegen aan fruitsalades met vijgen en dadels.

----- Tien regels voor preventieve gewasbescherming

1. Gebruik organische mest.
2. Laat de ondergrond zo veel mogelijk met rust. Houd de juiste afstand aan bij het zaaien en planten, neem die liever ruim dan te klein. Zorg voor een zo droog mogelijke oppervlakte van de bodem door na regen de bovenlaag los te trekken of te schoffelen.
3. Geef spaarzaam en doordacht water.
4. Pas een ruime vruchtwisseling toe.
5. Gebruik gekeurd zaai- en plantgoed en zo mogelijk ziekteresistente rassen. Gegevens hierover vindt u in de zaadgidsen.
6. Bestrijd ziekten, plagen en onkruid zo milieuvriendelijk mogelijk. Houd de tuin onkruidvrij. Verwijder door schimmels aangetaste plantdelen zo snel mogelijk en verbrand ze. Doe ze in geen geval op de composthoop. Bij onachtzaamheid tijdens het verwijderen kan de schimmel in of op de bodem achterblijven bijvoorbeeld de scerotiën (zogenaamde rattenkeutels). Het volgende jaar heeft u dan weer aantasting.
7. Plant, als het mogelijk is, besdragende bomen en struiken, bijvoorbeeld: sleebes, lijsterbes, wilde roos, krent, vlier, cotoneaster en meidoorn. Op deze bessen komen veel vogels af. Informeer van te voren bij de plaatselijke plantsoendienst of er misschien een plantverbod is voor

bepaalde struiken, in verband met de gevreesde ziekte 'bacterievuur' die onder ander voorkomt bij de meidoorn en de cotoneaster.

8. Maak volop gebruik van bloemen en kruiden en werk met combinatieteelt.

9. Hang nestkastjes op om vogels aan te trekken.

10. Gebruik insectengaas en acryldoek. Indien tijdig aangebracht en goed toegepast kan dit een zeer effectief middel zijn tegen aantastingen of vraat.

Als u al deze maatregelen treft, zult u merken dat het steeds beter gaat!

----- Bewaren van aardappelen.

De meeste aardappelen zijn weer geoogst en moeten worden opgeslagen, maar hoe en waar?

- Een geschikte ruimte is kelder/schuur met weinig daglicht.
- Geschikte bewaar temperatuur is 4-10 graden celcius.
- Half gevulde houten bakken i.v.m. ventilatie, evt. kranten op bodem krat, geen plastic i.v.m. condensvorming.
- Verwijder op termijn rottende en beschimmelde exemplaren voordat de omgeving is aangetast.
- Leg geen uien/prei in de buurt van aardappelen i.v.m. werking van ethyleen welke de kwaliteit van de aardappel aantast.

Bij nul graden zal de aardappel zeer snel gaan bevriezen, zoek een andere plek of zet een emmer met water voor de aardappelvoorraad, de vorst zal in de emmer trekken.

----- Het is weer tomatentijd!

Van tomaten is bewezen dat ze erg gezond zijn. Uit talloze wetenschappelijke onderzoeken is gebleken dat tomaten een sterk gezondheidseffect hebben. Tomaten zijn verzadigd met vitamine C, zink, calcium en ijzer, maar belangrijker nog is dat tomaten zeer rijk zijn aan lycopene. Deze stof heeft bewezen te werken tegen kanker. Voor het sterkste resultaat is tomatensaus zelfs nog gezonder dan verse tomaten.

Gezonde weetjes over tomaten Hoe roder hoe gezonder. Tomaten zijn rijk aan lycopene. Dit is een natuurlijk pigment waaraan tomaten hun rode kleur danken. Het

wordt vooral tijdens het rijpingsproces in tomaten gevormd. Hoe roder de tomaten, hoe meer lycopene ze bevatten. Tomaten die geler zijn bevatten minder lycopene. Huidveroudering Onderzoek toont aan dat tomatenpuree werkt tegen rimpels en huidveroudering. Dat is nog eens een goedkoop alternatief voor dure antirimpelcrèmes! Let wel, het werkt pas effectief als je 10 eetlepels tomatenpuree per dag eet aangelengd met 10 gram olijfolie. De toevoeging van een beetje vet zorgt voor een nog betere opnamecapaciteit

--	--